

Spolek Šalamoun

sídlo: Praha 4 – Záběhlice, U Mlýna 2232/23

IČO 63837714

registrace pod sp. zn. L 6401 u Městského soudu v Praze

www.spoleksalamoun.com

ID datové schránky: **g4kvibk**

e-mail: spoleksalamoun@spoleksalamoun.com

Pan

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.

ministr spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti

Praha 2, Vyšehradská 16

(datovou schránkou)

V Praze dne 26.8.2024

Otevřený dopis o stavu české justice

Motto: "Bez důvěry v justici není právní stát."

Vážený pane ministře,

Spolek Šalamoun je spolek (od roku 1994 do roku 2013 občanské sdružení), který se již déle nežli 30 let zabývá nespravedlivě stíhanými, obžalovanými či odsouzenými a vězněnými oběťmi orgánů činných v trestním řízení (OČTŘ). Jedná se případy nikoliv ojedinělé a často alarmující. Během více jak třiceti let činnosti jsme dokázali bezplatně pomoci desítkám obětí zvláště a nedbalosti OČTŘ. Tak jako Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS) v době totality, tak i Spolek Šalamoun dnes se zabývá případy, kdy došlo ze strany orgánů státu k projevům zvláště a porušování lidských a občanských práv, tedy ke zneužití úřední pravomoci a k poškozování jednotlivců. Spolek Šalamoun monitoruje a veřejně upozorňuje na případy, ve kterých lze mít za to, že došlo k porušení práva na spravedlivý proces, resp. případy, ve kterých došlo nebo dochází k excesům OČTŘ, především justice. K této činnosti spolku patří také osobní účast při soudních jednání, monitorování férovosti procesu a činnosti a chování soudců.

Obracíme se na Vás tímto otevřeným dopisem o stavu české justice jakožto na ministra, který svým návrhem zásadním způsobem ovlivňuje, kdo se stane budoucím soudcem.

Ústavní podmínky jmenování soudců vyplývají z článku 93 odst. 1 a 2 Ústavy ČR, který stanoví, že soudce je jmenován do funkce prezidentem republiky bez časového omezení a své funkce se ujímá složením slibu, přičemž soudcem může být jmenován bezúhonný občan, který má vysokoškolské právnické vzdělání. Pravomoc prezidenta republiky jmenovat soudce je výrazem jeho postavení v rámci moci výkonné jako „správního úřadu“ sui generis, přičemž návrh na jmenování soudce předkládá prezidentu republiky ministr spravedlnosti.

V této souvislosti si dovoluujeme upozornit, že posuzování podmínky bezúhonnosti kandidátů na funkci soudce je zjevně mnohem méně přísnější, nežli například v případě uchazečů o zápis do seznamu advokátů (srov. z mnoha rozhodnutí např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j..6 As 275/2023–19 ze dne 2.2.2024). Ještě přísněji je pojem „bezúhonnost“ posuzován u pedagogických pracovníků, a to tak, že jde v širším slova smyslu nejen o bezúhonnost trestní, ale také bezúhonnost občanskou a morální, která souvisí s důstojností, autoritou a obecnou slušností (rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 550/2014 ze dne 19.2.2015).

Je přitom zřejmé, že z hlediska významu soudcovské funkce a dopadů soudcovské činnosti do života jednotlivých osob i fungování celé společnosti, by proto logicky pojem „bezúhonnost“ měl být vykládán co nejpřísněji právě u soudců (kandidátů na funkci soudce), tedy také nejenom bezúhonnost trestní, ale **také jako bezúhonnost občanská a morální, která souvisí s důstojností, autoritou a obecnou slušností.** Ve skutečnosti tomu tak ale vůbec není.

Další problém s tím související je ten, že systém není správně nastaven. Tento závěr činíme na základě konkrétních zkušeností za 30 let naší činnosti. Mimo prvotního posouzení duševního stavu kandidáta na funkci soudce nedochází v následných letech vůbec k žádnému přezkumu vývoje osobnosti soudce, nedochází k dalšímu systematickému vzdělávání soudců a často po letech praxe vidíme jejich naprosté odtržení od reality. Vlastní kontrolní mechanismy soudců zjevně selhávají a princip kárného řízení je v podstatě nedosažitelný, neboť je podmíněn podáním kárného návrhu, které jsou podávány jenom v malém procentu případů, které by si projednání v kárném řízení zasloužily. Naprostá většina kárných návrhů se pak týká průtahů v řízení, zatímco vážnější excesy soudců zůstávají obvykle nepotrestány.

Jako obiter dictum: Jedním z typických příkladů dalšího nevzdělávání soudců například je, že v drtivé většině vykazují v občanském soudním řízení z jednacích síní svědky před jejich výslechem a u osob z řad veřejnosti podezřívavě zjišťují, zda někdo z přítomných nebude náhodou navrhován jako svědek (popřípadě též jeho jméno). To přesto, že tato povinnost předsedy senátu (samosoudce) podle § 117 odst. 1 o.s.ř. byla z občanského soudního řádu vypuštěna již od 1.1.2001 (sic!), aniž by to většina soudců vůbec zaznamenala (a starší soudci jako školitelé to pořád dokola učí soudce budoucí), a to navzdory rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1392/2004 ze dne 6.1.2005, ve kterém na tuto novelu o.s.ř. správně upozornil s tím, že přítomnost svědka v jednacích síních i před jeho výslechem jeho výpověď zpravidla již neovlivní a může být naopak prospěšná, protože jeho údaje budou směřovat k věci, může ve své výpovědi (spontánně) reagovat na to, co vyslechl v jednacích síních před svým výslechem a jeho údaje budou moci být lépe vyhodnoceny z hlediska jejich věrohodnosti.

K těmto našim závěrům nás mimo jiné přivádí situace na Vrchním soudu v Praze, která je doslova alarmující.

Předseda trestního senátu JUDr. Ivan Elischer je dočasně zproštěn výkonu funkce a je v procesním postavení obžalovaného z korupce a zneužití pravomoci úřední osoby. Jeho trestní věc aktuálně projednává Městský soud v Praze.

Bývalý předseda trestního senátu (nyní již v důchodu z důvodu dovršení věkové hranice 70 let) JUDr. Zdeněk Sovák je v procesním postavení obžalovaného z korupce a zneužití pravomoci úřední osoby a jeho trestní věc aktuálně projednává také Městský soud v Praze.

Zejména v odborné veřejnosti je již několik let známo, že další předseda trestního senátu tohoto soudu (na úseku odvolacím) nezřízeně propadl démonu alkoholu. (I přes naše úsilí se

dosud nepodařilo nechat u něj provést orientační dechovou zkoušku ani lékařské vyšetření, takže proto neuvádíme jeho konkrétní jméno.)

Z okolností a informací, které vyplynuly z nominace a následného procesu schvalování JUDr. Roberta Fremra na funkci soudce Ústavního soudu byly zjištěny takové skutečnosti, pro které podle našeho názoru JUDr. Robert Fremr nejen že není způsobilý být soudcem Ústavního soudu, ale být soudcem vůbec, natož pak místopředsedou Vrchního soudu v Praze.

A poslední avizovaný případ se týká předsedy trestního senátu 5 To JUDr. Radka Hartmanna, který ve veřejném prostoru na síti YouTube publikuje, že se reinkaroval na Franze Josefa a jeho manželka na císařovnu Sissi. Zdroj: video na <https://youtu.be/3lhRYL3SPf8> (osoba „Radek“ je JUDr. Radek Hartmann, předseda senátu 5 To). Ne, nejedná se o žert.

Vážený pane ministře, pokud provedeme dílčí shrnutí, tak dva soudci Vrchního soudu v Praze stojí před soudem jako obžalovaní ze závažné trestné činnosti, další soudce nezřízeně pije, další je morálně diskvalifikovaný a poslední se reinkaroval do Franze Josefa. Po 30 letech našich zkušeností víme, že zejména v české justici je možné doslova všechno, ale stávající stav nás skutečně silně znepokojuje. Litujeme všechny občany, kteří se, někdy i neprávem, dostanou do soukolí české justice, pokud jejich trestní věc (včetně možnosti uložení doživotního trestu) posuzuje v soudní síni reinkarnovaný Franz Josef.

Není nám úplně jasné, zda reinkarnace předsedy senátu JUDr. Radka Hartmanna na Franze Josefa má být prvkem posilujícím vážnost a důvěryhodnost justice (ve smyslu etických požadavků na výkon funkce soudce podle § 80 zákona č. 6/2002 Sb.), ale i s ohledem na další veřejnou publikační činnost předsedy senátu JUDr. Radka Hartmanna máme více než důvodné pochybnosti o jeho způsobilosti k výkonu funkce soudce obecně.

Zcela šokující je pak skutečnost, že předseda senátu JUDr. Radek Hartmann společně se svou manželkou, jako Franz Josef a císařovna Sissi, veřejně nabízejí provádění reinkarnací dalším párům, samozřejmě za finanční odměnu, tedy jako výdělečnou činnost (sic!).

Co bude následovat příště? Vyvolávání duchů, vykládání karet, věštění z ruky...?

Neuniklo nám, že tento Franz Josef (JUDr. Radek Hartmann) brojí ve své publikační činnosti ve veřejném prostoru proti supermarketům. (zdroj: <https://tinatv.cz/2024/04/16/proc-takova-drahota/>), kdy na konci článku je žádost o příspěvek k vystavění permakulturní farmy na Vysočině. Nepovažujeme za zcela vhodné uvádět adresu, kterou tento předseda senátu, totiž reinkarnovaný Franz Josef, veřejně uvádí.

K hlubšímu zamyšlení je i další veřejná publikační činnost předsedy senátu JUDr. Radka Hartmanna, a to například zde: „Jak zatočíme s dezinformační scénou?“ – Tina TV (zdroj: <https://tinatv.cz/2024/07/04/jak-zatocime-s-dezinfoscenou/>).

Ačkoliv nám to nepřísluší odborně hodnotit, je z rozsáhlého obsahu videí a článků zcela patrné, že zjevně submisivní předseda senátu JUDr. Radek Hartmann je hluboce oddán své manželce – vědmě, potažmo císařovně Sissi, a to zřejmě natolik, že nejméně v jednom případě v rozporu se zákonem informoval manželku–vědmu–císařovnu Sissi o probíhajícím trestním řízení, ve kterém jeho senát 5 To rozhodoval. A to už je na pováženou, o porušení zákonem uložené povinnosti mlčenlivosti nemluvě.

Vážený pane ministře, ve světle všech shora uvedených skutečností na Vás proto apelujeme, abyste při výběru nových kandidátů na budoucí soudce postupoval velmi pečlivě a uvážlivě (ačkoliv víme, že jste ze shora jmenovaných soudců nenavrhoval na jmenování soudcem ani jednoho), aby byla zajištěna vážnost a důvěryhodnost justice, a každému jeho základní právo na spravedlivý proces před soudcem, o jehož odborných a morálních kvalitách nejsou pochybnosti. Tedy soudcem oplývající důstojností, autoritou a obecnou slušností.

Sluší se připomenout v této souvislosti náleze Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2268/07 ze dne 29.7.2008, v jehož odůvodnění (§ 37) se uvádí: „Esenciální podmínkou pro existenci nezávislé soudní moci je důvěra veřejnosti v to, že soudci při rozhodování věcí usilují o spravedlivá rozhodnutí přijímaná na základě práva. **Bez důvěry veřejnosti v to, že soudcův postup byl fér a respektoval vysokou mravní úroveň, nemůže být justice schopna řádně fungovat.** Důvěra veřejnosti v soudní moc je tím nejcennějším, čím tato moc disponuje, a ona důvěra patří i mezi to nejcennější, z čeho může vycházet každý občan státu. Slovy H. de Balzac: **"Nedostatek důvěry v soudnictví je začátkem konce společnosti."** Důvěra veřejnosti však není apriorně dána, nýbrž je třeba ji budovat. Je snazší o ni přijít, než ji udržet. Roky úsilí mohou být ztraceny i jen jedním nezdařeným rozhodnutím. Toto musí mít na paměti při rozhodování věci každý soudce, který na rozdíl od zákonodárce prosazuje svoji vůli, nýbrž vždy by měl prosazovat právo v jeho ústavně konformní interpretaci.“

Podle článku 1 Ústavy je Česká republika demokratickým a právním státem, založeným na úctě k právům a svobodám člověka a občana. Jistě proto nechceme dospět ke stavu, že reinkarnovaný předseda senátu JUDr. Radek Hartmann alias Franz Josef bude například posuzovat trestní věc národovce Františka Palackého.

Obracíme se proto na Vás s tímto otevřeným dopisem, abychom Vás informovali o stavu české justice, který je – podle našeho názoru – velmi neblahý a v současnosti již alarmující.

S úctou

za Spolek Šalamoun:

John Bok

čestný předseda Spolku Šalamoun

členové výboru:

Václav Peričevič,

JUDr. PhDr. Miroslav Špadrna, Ph.D.,

Mgr. Šimon Mach